

รายงาน

ของ

คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านการศึกษา
สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

เรื่อง “แผนปฏิรูปเร่งด่วนในการแก้ไขปัญห
เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน
และการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก”

สำนักกรรมการ ๓
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ด่วนที่สุด

(สำเนา)

ที่ (สปท) ๑๐๑๑/๒๕๕๙

สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ถนนอุทองโน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๐ มีนาคม ๒๕๕๙

เรื่อง รายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา เรื่อง แผนปฏิรูปเร่งด่วน
ในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก
กราบเรียน ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานของคณะกรรมการดังกล่าวข้างต้น จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๙/๒๕๕๘ วันอังคารที่ ๑๐ พฤศจิกายน
๒๕๕๘ ได้มีมติตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา นั้น ซึ่งกรรมการคณะนี้
ประกอบด้วย

๑. นายวิวัฒน์ ศัลยกำธร	ประธานกรรมการ
๒. พลเอก พหล สงาเนตร	รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นางจุไรรัตน์ จุลจักรวิวัฒน์	รองประธานกรรมการ คนที่สอง
๔. นางสาวปิยะธิดา ประดิษฐบุทกา	โฆษกกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการกรรมการ ผู้ช่วยโฆษกกรรมการ
๕. พลเอก พอพล มณีรินทร์	กรรมการ
๖. นางกอบกุล อภากร ณ อยุธยา	กรรมการ
๗. พลเรือเอก ไกรวุธ วัฒนธรรม	กรรมการ
๘. พลอากาศเอก คธาทิพย์ กุญชร ณ อยุธยา	กรรมการ
๙. พลเรือเอก จีระพัฒน์ ปานสกุณ	กรรมการ
๑๐. นายชูชัย ศุภวงศ์	กรรมการ
๑๑. นายณัฐ ฆพานนท์	กรรมการ
๑๒. นายธรรมศักดิ์ พงศ์พิชญามาศย์	กรรมการ
๑๓. นายประยูร เขียววัฒนา	กรรมการ
๑๔. พลอากาศเอก เผด็จ วงษ์ปิ่นแก้ว	กรรมการ
๑๕. พลเอก วรวิทย์ พรรณสมัย	กรรมการ
๑๖. พลอากาศเอก วัธน มณีนิย	กรรมการ
๑๗. พลเอก วุฒินันท์ สีสายุทธ	กรรมการ
๑๘. นายสมเดช นิลพันธ์	กรรมการ
๑๙. พลเรือเอก สุรินทร์ เรืองอารมณ์	กรรมการ
๒๐. นายอุทัย เลหาวิเชียร	กรรมการ
๒๑. นายวินัย ตะหลัน	เลขานุการกรรมการ

บัดนี้ คณะกรรมการได้พิจารณาศึกษา รายงานเรื่อง “แผนปฏิรูปเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก” ตามแผนการปฏิรูปของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาเสร็จแล้ว

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศพิจารณา และหากสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเห็นชอบ ขอให้โปรดส่งรายงานไปยังคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) วิวัฒน์ ศัลยกำธร

(นายวิวัฒน์ ศัลยกำธร)

ประธานกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา

สำนักกรรมการ ๓

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๖๗

โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๖๗

สำเนาถูกต้อง

(นายสาธิต ประเสริฐศักดิ์)
ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๓

สุภาพร /ร่าง
กฤษณามินทร์/พิมพ์
วารกรณ์/ตรวจ

สารบัญ

รายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ด้านการศึกษา

เรื่อง “แผนปฏิรูปเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหาลึกเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ
การศึกษาภายในและการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก”

	หน้า
๑. แผนการปฏิรูป	๑
๑.๑ เรื่องที่คณะกรรมการเห็นว่าประเด็นสมควรปฏิรูป	๑
เรื่อง “แผนปฏิรูปเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหาลึกเกี่ยวกับการประกัน คุณภาพการศึกษาภายในและการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก”	
๑.๒ ปัญหา	๑
๒. วิธีการปฏิรูป	๑๐
๒.๑ วิเคราะห์ จัดทำแนวทางเกี่ยวกับเรื่องที่จะปฏิรูป	๑๐
๒.๒ แนวทางแก้ไข	๑๐
๓. กำหนดเวลาการปฏิรูป	๑๑
๓.๑ ระยะที่ ๑	๑๑
๓.๒ ระยะที่ ๒	๑๑
๓.๓ ระยะที่ ๓	๑๑
๓.๔ ระยะที่ ๔	๑๑
๓.๕ ระยะที่ ๕	๑๒
๓.๖ ระยะที่ ๖	๑๒
๔. แหล่งที่มาของงบประมาณ (กรณีที่ต้องใช้งบประมาณ)	๑๒
๕. หน่วยงานที่รับผิดชอบ	๑๒
๖. ข้อเสนอแนะ	๑๒
๗. ร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ (ถ้ามี)	๑๓
๘. ตารางสรุปแผนปฏิรูปเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหาลึกเกี่ยวกับการประกัน คุณภาพการศึกษาภายในและการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก	๑๔

รายงานของคณะกรรมการข้าราชการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านการปฏิรูปการศึกษา
เรื่อง “แผนปฏิรูปเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน
และการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก”

๑. แผนการปฏิรูป

๑.๑ เรื่องที่คณะกรรมการฯ เห็นว่าเป็นประเด็นสมควรปฏิรูป โดยให้ความสำคัญเร่งด่วนและความสัมฤทธิ์ผลของการปฏิรูปในระยะเวลาที่เหลืออยู่ คือ “แผนปฏิรูปเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก”

เพื่อให้การปฏิรูประบบการประกันและการประเมินคุณภาพการศึกษาทุกระดับที่คณะกรรมการฯ ได้เสนอต่อสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศสัมฤทธิ์ผลในระยะเวลาที่กำหนด ดังนั้น คณะกรรมการฯ จึงขอเสนอแผนเร่งด่วนในการขับเคลื่อนการปฏิรูปดังกล่าว

๑.๒ ปัญหา

สถานการณ์ปัจจุบันของการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกมีดังนี้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓ หมวด ๖ มีการกำหนดมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา

มาตรา ๘๗ ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานทุกระดับ ประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก โดยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๘๘ ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก

มาตรา ๘๙ ให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) มีฐานะเป็นองค์กรมหาชน ทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลการจัดการศึกษา เพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมายและหลักการและแนวการจัดการศึกษาในแต่ละระดับ และให้มีการประเมินอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปี

มาตรา ๕๐ ให้สถานศึกษาให้ความร่วมมือในการจัดเตรียมเอกสารหลักฐานต่างๆ และ

มาตรา ๕๑ กรณีผลการประเมินภายนอกไม่ได้ตามมาตรฐาน สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาจะต้องจัดทำข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขไปยังหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อดำเนินการปรับปรุงแก้ไขให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

มาตรา ๔ ยังได้ให้นิยามการประกันคุณภาพภายใน หมายความว่า “การประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นเองหรือโดยหน่วยงานต้นสังกัด” ส่วนการประกัน

คุณภาพภายนอก หมายถึง “การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาจากภายนอก โดย สมศ.หรือบุคคลหรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรอง เพื่อเป็นการประกันคุณภาพและให้มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา”

กล่าวโดยสรุป ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓ ให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโดยให้สถานศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัดทำการประเมินเองทุกปีและการประกันคุณภาพการศึกษาภายนอกโดย สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) อย่างน้อยทุกห้าปี โดยจุดมุ่งหมายของการประเมินเพื่อให้มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ทั้งนี้ ระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาจะต้องคำนึงถึงความมุ่งหมาย หลักการและแนวการจัดการศึกษาตลอดจนบริบทในการจัดการศึกษาในแต่ละระดับ

ดังนั้น การดำเนินการต่าง ๆ ของหน่วยงานที่รับผิดชอบและเกี่ยวข้องในการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกจะต้องยึดตามเจตนารมณ์ดังกล่าว

แต่จากการติดตามการดำเนินการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และการประเมินคุณภาพภายนอกโดย สมศ. ของการศึกษาระดับต่าง ๆ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๒ จนถึงปัจจุบัน ทั้งในสถานศึกษา การศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาอาชีวศึกษา สถาบันอุดมศึกษา ของภาครัฐและเอกชน ตลอดจนสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้สำหรับการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย การประเมินคุณภาพภายนอกได้ดำเนินการมาแล้ว ๓ รอบ แต่กลับพบว่าการประเมินดังกล่าวทั้งในส่วนของระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประเมินไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายที่กำหนดไว้คือไม่สอดคล้องและส่งเสริมสอดคล้องกับความมุ่งหมาย หลักการและแนวการจัดการศึกษาตลอดจนบริบทในการจัดการศึกษาในแต่ละระดับ ที่มีความแตกต่างกัน และที่ยิ่งไปกว่านั้นผลของการประเมินยังไม่ก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษาเหล่านั้น ซึ่งเป็นเจตนารมณ์หลักของเรื่องนี้แต่อย่างใด ในทางตรงกันข้ามกลับก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ มากมายที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการประกันคุณภาพภายในและโดยเฉพาะอย่างยิ่งจากการประเมินคุณภาพภายนอก โดย สมศ. ที่ทำให้สถานศึกษาทุกระดับต่างประสบปัญหาจากการดำเนินการในการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก โดยไม่ทำให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งสะท้อนให้เห็นในการจัดอันดับทางการศึกษาจากสถาบันต่างๆของโลก เช่น อันดับมหาวิทยาลัยไทย อันดับทักษะความสามารถทางคณิตศาสตร์ และ วิทยาศาสตร์ (PISA) อันดับทักษะความสามารถทางภาษาอังกฤษ (EF EPI) และอันดับคุณธรรมจริยธรรมของประเทศไทยดังแสดงให้เห็นในดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชันโลก เป็นต้น ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก สามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

๑.๒.๑ ความไม่สอดคล้องกันของระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและระบบประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก

โครงสร้างของระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในและประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกทุกระดับการศึกษาในปัจจุบันมีความซ้ำซ้อนและขาดความเชื่อมโยงกันทางปฏิบัติ ทั้งในเรื่องเกณฑ์มาตรฐาน และแนวทางการปฏิบัติ ที่ไม่สอดคล้องกันระหว่างการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกทั้ง ๆ ที่ พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๘ (๑) ให้สำนักงานฯ พัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายนอก กำหนด

กรอบแนวทาง และวิธีการประเมินคุณภาพภายนอกที่มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับระบบประกันคุณภาพของของสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด แต่ในทางปฏิบัติ หน่วยงานที่มีหน้าที่กำกับดูแลคุณภาพการศึกษาทุกระดับและทุกระบบทั้ง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) และ สมศ. ต่างหน่วยงานต่างกำหนดเกณฑ์และวิธีการเป็นของตนเอง ซึ่งบางเรื่องยังไม่สอดคล้องกัน เช่น เกณฑ์มาตรฐานที่ต่างกัน แนวทางปฏิบัติที่แตกต่างกัน และรายงานที่ต่างกัน เป็นต้น

นอกจากนี้ในกระบวนการประเมินการศึกษาภายในเองยังมีการดำเนินการประเมินซ้ำซ้อน เช่น ในการประเมินสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาที่มีการดำเนินการทั้งในระดับหลักสูตร ระดับคณะวิชา ระดับสถาบันและองค์กรวิชาชีพ ซึ่งเป็นการเพิ่มภาระให้กับสถานการศึกษาในการเตรียมความพร้อมรับการประเมินคุณภาพการศึกษา

๑.๒.๒ ความพร้อมของสถานศึกษา

ในระยะเวลา ๑๕ ปีของการประกันคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก ทั้งหน่วยงานที่ถูกประเมิน หน่วยงานต้นสังกัด และสมศ.มีการเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติบ่อยครั้ง

ล่าสุดคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษาได้ออกประกาศ เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๗ ระบุให้สถานศึกษามีอิสระในการเลือกใช้ระบบที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากล เช่น ระบบ ASEAN University Network – Quality Assurance (AUN-QA) ระบบ Educational Criteria for Performance Excellence (EdPEX) หรือ ระบบที่สถานศึกษาพัฒนาขึ้นเอง โดยผ่านการพิจารณาจากสภาสถาบันและเสนอคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษาพิจารณาให้ความเห็นชอบ โดยยึดหลักเสรีภาพทางวิชาการและควมมีอิสระในการดำเนินการของสถานศึกษา

ในปัจจุบันบางคณะในบางสถานศึกษาได้เลือกใช้ระบบ AUN-QA ระบบ EdPEX หรือ ระบบที่สถานศึกษาพัฒนาขึ้นเอง และอยู่ในระหว่างการศึกษา อบรม พัฒนา และปรับใช้ในการประกันคุณภาพการศึกษาของหลักสูตรยังไม่เสร็จสิ้น สถานศึกษาส่วนใหญ่ยังใช้ระบบของคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษา ซึ่งมีเกณฑ์มาตรฐานละเอียดและซับซ้อนมาก อีกทั้งยังมีการปรับเปลี่ยนเกณฑ์มาตรฐานการประกันคุณภาพบ่อยครั้ง ดังนั้น สถานศึกษาจำนวนมากจึงยังไม่พร้อมรับการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน เนื่องจากยังปรับปรุงระบบไม่ลงตัว และยังมีปัญหาในการเทียบเคียงกับระบบที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากล เมื่อนำคะแนนการประเมินต่างระบบ ต่างหลักสูตร มารวมเป็นคะแนนระดับคณะและระดับสถาบัน เนื่องจากมหาวิทยาลัยบางแห่งต้องใช้ระบบการประกันคุณภาพภายในมากกว่าหนึ่งระบบ เช่นระบบของคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษาสำหรับหลักสูตรที่ยังไม่พร้อมที่จะรับการประเมินโดยระบบที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากล และระบบ AUN-QA สำหรับหลักสูตรที่มีความพร้อม

เนื่องจากตาม พระราชกฤษฎีกา จัดตั้งสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๘ (๑) กำหนดให้การประกันคุณภาพการศึกษาภายในให้มีความเชื่อมโยงกับการประกันคุณภาพศึกษาภายนอก ดังนั้น เมื่อระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษายังไม่พร้อมจึงยังไม่ควรมีการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกด้วยเช่นกัน

๑.๒.๓ ภาระงานและความพร้อมของบุคลากร

บุคลากรของสถานศึกษายังขาดความรู้ความเข้าใจในระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก ทั้งในเรื่องเนื้อหาที่ต้องนำเสนอ เอกสารอ้างอิง มีการเปลี่ยนแปลงการประเมิน ตัวบ่งชี้ และกฎระเบียบต่างๆบ่อยครั้ง ทำให้บุคลากรของสถานศึกษาขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ วิธีการ ขั้นตอนในการประกันและประเมินคุณภาพการศึกษา รวมทั้งขาดทัศนคติที่ดีต่อการประเมินอันเนื่องมาจากภาระงานที่เพิ่มขึ้นจากกระบวนการประกันและประเมินคุณภาพการศึกษา

ในขั้นตอนของการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาต้องใช้บุคลากรด้านการสอนและการวิจัยจำนวนหนึ่งปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ตรวจประกันคุณภาพภายในเพื่อตรวจคุณภาพ ทำให้บุคลากรเหล่านี้มีภาระงานเพิ่มขึ้นอีกนอกเหนือจากงานหลัก เช่น คณาจารย์ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้เตรียมเอกสารประกันคุณภาพของตนเองและหลักสูตร รวมทั้งยังต้องใช้เวลารวบรวมข้อมูลหลักสูตรอื่นในฐานะของผู้ประเมินภายในอีกด้วย นอกจากนี้เมื่อมีผู้ประเมินจากภายนอกเข้ามาเพื่อตรวจคุณภาพในแต่ละหลักสูตรซ้ำอีกครั้งหนึ่ง โดยหากแต่ละหลักสูตรจะใช้ผู้ประเมินภายนอกหลักสูตรละ ๓ คน ดังนั้น มหาวิทยาลัยที่มีการเปิดการเรียนการสอนทั้งหมด ๘๓ หลักสูตร จะใช้ผู้ประเมินภายนอก ๒๔๙ คน คณาจารย์ต้องทำหน้าที่เป็น ๑) ผู้เตรียมเอกสารการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ๒) ผู้ตรวจคุณภาพภายใน และ ยังอาจปฏิบัติหน้าที่เป็น ๓) ผู้ประเมินคุณภาพภายในของสถาบันอื่น จึงต้องรับภาระงานเพิ่มเติมจากภาระงานสอนและวิจัย

ซึ่งสภาพการประเมินคุณภาพการศึกษาในปัจจุบันของสถานศึกษาในทุกสังกัด ทั้งภาครัฐและเอกชน ไม่ว่าจะเป็นสถานศึกษาในสังกัด สพฐ. สอศ. สกอ. สำนักงาน กศน. และสำนักงานส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) ต่างก็ประสบปัญหาในลักษณะเดียวกัน

๑.๒.๔ ภาระด้านงบประมาณ

จากการประเมินที่ผ่านมา สถานศึกษาทุกแห่งต้องเข้ารับการประเมิน ต้องใช้งบประมาณของประเทศจำนวนมากสำหรับการจัดเตรียมเอกสาร การจ้างผู้ประเมิน รวมทั้งค่าใช้จ่าย ต่าง ๆ ที่สืบเนื่องจากการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก โดยที่งบประมาณดังกล่าวไม่ส่งผลให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรมแต่อย่างใด เช่น ในปี ๒๕๕๘ TDRi รายงานว่า สมศ. ต้องใช้งบประมาณจำนวน ๑,๘๐๐ ล้านบาทในการจัดการประเมินคุณภาพภายนอกในรอบ 5 ปี โดยงบประมาณนี้นับเป็นการสูญเปล่านั้นยิ่ง หากรวมงบประมาณที่จ่ายไปแล้ว สามารถคิดเป็นงบประมาณ ๕,๔๐๐ ล้านบาท แต่ผลการศึกษาของประเทศกลับตกต่ำลง และก่อให้เกิดปัญหาขึ้นกับสถานศึกษาอย่างมากมาย (<http://tdri.or.th/tdri-insight/20150326-3/>)

๑.๒.๕ ภาระงานด้านเอกสาร

สืบเนื่องจากระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกในปัจจุบันเน้นเรื่องของการตรวจเอกสารต่าง ๆ เป็นหลัก ดังนั้น จึงก่อให้เกิดภาระงานด้านเอกสารแก่สถานศึกษาต่าง ๆ ที่ต้องจัดเตรียมเพื่อการรายงานและการตรวจประเมิน เช่น ในการประกันคุณภาพภายในการศึกษาของสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาในปัจจุบัน คณาจารย์ในสถาบันการศึกษาทุกระดับในประเทศต้องจัดเตรียมเอกสารจำนวนมาก ได้แก่ การจัดทำรายงาน มคอ. ๑ - มคอ. ๗ ยกตัวอย่างเช่น มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งเปิดสอน จำนวน ๘๓ หลักสูตร มีคณาจารย์จำนวน ๙๘๘ คน ที่ต้องเขียน มคอ. ๓ และ มคอ. ๕ ในหลักสูตรระดับปริญญาตรีซึ่งกำหนดให้มีการเรียนการสอน ๔๙ วิชา คณาจารย์ต้องจัดทำรายงาน มคอ. ๓ และ มคอ. ๕ รายวิชาละ

ประมาณ ๗ หน้า (บางแห่งมีมากถึง ๑๕ หน้า) ดังนั้น รายงาน มคอ. ๓ และ ๕ ที่ต้องจัดทำตามหลักเกณฑ์ จึงมีจำนวนไม่น้อยกว่า ๖๘๖ หน้า นอกจากนั้นยังกำหนดให้แต่ละหลักสูตรต้องจัดทำรายงาน มคอ. ๗ อีกประมาณ ๙๐ หน้า เมื่อรวมเอกสารทั้งหมดที่ต้องเขียนรายงาน มคอ.๑ - มคอ.๗ จะมีจำนวนไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ หน้า ต่อหลักสูตร เป็นต้น

นอกจากการเขียนรายงานข้างต้นแล้ว ต้องมีการจัดทำสำเนาเอกสารเพื่อประกอบเป็นหลักฐาน รายงานทั้งหมด เช่น สำเนาบทความที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ รูปถ่ายการดำเนินกิจกรรม ทางวัฒนธรรม รายงานการประชุมต่าง ๆ ฯลฯ เอกสารจำนวนมากเหล่านี้ต้องจัดทำขึ้นทุกปี ทั้ง ๆ ที่ข้อมูล บางส่วนจัดเก็บไว้ในรายงานประจำปีในห้องสมุดอยู่แล้ว ทั้งนี้ สถาบันฯ ต้องจัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ที่กล่าวข้างต้นอย่างน้อย ๒ ชุด เพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามข้อกำหนดของ สกอ. ๑ ชุด และ เพื่อการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกตามข้อกำหนดของ สมศ. ๑ ชุด ในกรณีที่มีสภาวิชาชีพเข้ามาเกี่ยวข้อง ต้องจัดทำเอกสารเพื่อการประเมินโดยสภาวิชาชีพอีกอย่างน้อย ๑ ชุด และยังมีรายงานคุณภาพภายในของ สถาบันการศึกษาในการควบคุมคุณภาพของการดำเนินงานปกติอีก ๑ ชุด รวมทั้งสิ้นจากกระบวนการทั้งหมด สถานศึกษาต้องมีการจัดทำเอกสารหลายหมื่นแผ่น โดยไม่ได้มีการนำมาใช้ประโยชน์อีกครั้ง

๑.๒.๖ คุณภาพของผู้ประเมิน

ปัญหาการไม่เข้าใจของผู้ประเมินฯ ในเรื่องพัฒนาการ บริบท หลักการ และจุดมุ่งหมาย ตลอดจน เนื้อหาสาระในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาดังต่อไปนี้

๑.๒.๖.๑) ผู้ประเมินบางท่านมีวุฒิการศึกษาไม่ตรงตามสาขาวิชาที่ตนประเมิน ในขณะที่อาจารย์ ประจำหลักสูตรเป็นผู้มีคุณวุฒิตรงสาขาวิชา

๑.๒.๖.๒) ผู้ประเมินบางท่านขาดความรู้ความเข้าใจในศาสตร์ที่ต้องประเมิน หรือ มีความรู้ที่ไม่ทัน ต่อบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น ในการประเมินสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา ผู้ประเมินเป็นผู้ทรงคุณวุฒิใน สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ถูกส่งไปประเมินหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ การพัฒนาหลักสูตรวิศวกรรม ๔.๐ และการ บริหารการศึกษาตามหลักการบูรณาการใน ๔ สหวิทยาการ (STEM) เป็นต้น

๑.๒.๖.๓) ผู้ประเมินอิงกฎระเบียบ และเกณฑ์มาตรฐานการประเมินคุณภาพ หรือทำการประเมิน โดยตรวจจับข้อบกพร่องจากรายงานเท่านั้น

๑.๒.๖.๔) ผู้ประเมินบางท่านเป็นนักวิชาการหรือเป็นผู้บริหารหน่วยงานราชการมีความรู้ที่ไม่ เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาจึงขาดประสบการณ์การเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ทำให้ไม่เข้าใจในบริบทของ การบริหารสถานศึกษา

๑.๒.๖.๕) ผู้ประเมินบางท่านขาดความเข้าใจอย่างแท้จริง ในเรื่องเกณฑ์มาตรฐานและเจตนารมณ์ ของเกณฑ์ประเมินแต่ละข้อ นอกจากนั้นบางท่านยังตีความเกณฑ์มาตรฐานและเกณฑ์ประเมินตามความเข้าใจของ ตนเอง จึงส่งผลให้ไม่สามารถประเมินคุณภาพได้อย่างถูกต้องตามเจตนารมณ์ของการประเมิน

๑.๒.๖.๖) ผู้ประเมินบางท่านประเมินตามเอกสารเพียงอย่างเดียว น้อยมากที่จะมีการสำรวจสภาพ ความเป็นจริงจากการสังเกตและสัมภาษณ์ครู คณาจารย์ ผู้จ้างงาน ผู้เรียน บุคลากร ซึ่งการสัมภาษณ์ก็เป็นการ สัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องที่สถานศึกษาจัดมา ดังนั้น ผลการประเมินจึงเป็นข้อเท็จจริงตามเอกสารซึ่งอาจไม่ตรงกับ ที่ปฏิบัติจริงที่อาจไม่สามารถอธิบายได้ด้วยเอกสารทั้งหมด

๑.๒.๖.๗) การจัดผู้ประเมินภายในยังไม่เหมาะสมเนื่องจากอาจมีปัญหาด้านการเมือง เช่น การจัดผู้ประเมินภายในจังหวัดเดียวกันประเมินกันเอง อาจมีความเกรงใจหรือความสนิทสนมเข้ามาเกี่ยวข้อง หรือผู้ถูกประเมินเสนอให้ผู้ประเมินภายนอกเข้ามาดูแลการประกันคุณภาพภายในโดยมีค่าตอบแทน

๑.๒.๗ เกณฑ์มาตรฐานและตัวบ่งชี้

๑.๒.๗.๑ เกณฑ์มาตรฐานและตัวบ่งชี้ของการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกหลายข้อในทุกระดับและประเภทการศึกษา ไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงและไม่ยืดหยุ่น มีตัวบ่งชี้ย่อยที่กำหนดรายละเอียดมากเกินไป ไม่สามารถสะท้อนคุณภาพ และบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาได้จริง เช่น ในส่วนเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับคุณวุฒิอาจารย์ประจำหลักสูตรสถาบันอุดมศึกษาในเรื่องสาขาวิชาที่สัมพันธ์กันยังไม่มี ความชัดเจน เกณฑ์การปฏิบัติงานในระดับปริญญาตรี มีนักศึกษาบางส่วนเป็นผู้ปฏิบัติงานอยู่แล้วจึงไม่ควรประเมินภาวะการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับคุณภาพของหลักสูตรหรือสถาบันแต่อย่างใด ผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่สอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ จำนวนหนึ่งเพราะการกวดวิชา และผู้สอบโอเน็ตได้คะแนนสูงอาจไม่ได้เป็นผลจากการเรียนการสอนของโรงเรียน เป็นต้น

๑.๒.๗.๒ เกณฑ์มาตรฐานบางเกณฑ์ขาดความยืดหยุ่น และไม่มี ความเหมาะสมสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย หลักการ บริบท รูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในแต่ละแห่งและแต่ละระดับที่มีความหลากหลาย เช่น ในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ใช้เกณฑ์การประเมินของมหาวิทยาลัยปิดมาใช้กับมหาวิทยาลัยเปิด หรือมหาวิทยาลัยรูปแบบตลาดวิชา การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยที่มีเป้าหมายต่างจากการศึกษาในระบบ กล่าวคือ กศน. มีเป้าหมายที่ไม่ได้เน้นการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแต่เพียงอย่างเดียว หากแต่มุ่งเน้นที่การพัฒนาคุณภาพชีวิตและความสามารถในการนำไปประยุกต์ใช้ เช่น ประกอบอาชีพ การอยู่ร่วมกันในสังคม แต่เกณฑ์การประเมินและตัวบ่งชี้ยังไม่สะท้อนเป้าหมายในการจัดการศึกษาดังกล่าว โดยหน่วยงานต้นสังกัด และ สมศ. ไม่รับฟังความคิดเห็นของ หน่วยงานอื่น เช่น กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงแรงงาน ตลอดจนสถาบันผู้ถูกประเมิน และสังคม แต่อย่างใด

๑.๒.๗.๓ เกณฑ์การประเมินและตัวบ่งชี้ของการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกไม่สอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินและตัวบ่งชี้ของการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสำหรับการศึกษาทุกระดับและทุกรูปแบบทำให้เป็นภาระสำหรับสถานศึกษาเป็นอย่างมาก นอกจากนี้ในสถานศึกษาบางแห่งที่ต้องมีการประเมินจากองค์กรวิชาชีพพบว่าเกณฑ์การประเมินและตัวบ่งชี้ของการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก ไม่สอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินขององค์กรวิชาชีพด้วย

๑.๒.๘ วิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก

๑.๒.๘.๓ วิธีการประเมินเป็นการประเมินย้อนหลัง ทำให้ไม่สามารถตรวจสอบการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นจริงได้

๑.๒.๘.๔ วิธีการประเมินอ้างอิงจากบันทึกเอกสารเป็นหลัก

๑.๒.๙ ความล่าช้าในกระบวนการการประกันคุณภาพการศึกษา

๑.๒.๙.๑ การลดโอกาสของผู้เรียนในการเข้าศึกษา

เนื่องจาก สกอ. กำหนดให้ใช้ผลการประกันคุณภาพการศึกษาภายในเป็นส่วนหนึ่งของเกณฑ์ในการพิจารณาจัดสรรวงเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา ดังนั้น หากสถานศึกษามีหลักสูตรที่ยังอยู่ระหว่าง

การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามระบบของ สกอ. จะไม่มีผลการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ซึ่งในปัจจุบัน สกอ. ยังมีความล่าช้าในการพิจารณาหลักสูตร เนื่องจากต้องพิจารณาข้อกำหนดและเกณฑ์ที่ละเอียดเป็นจำนวนมาก ดังนั้นสถานศึกษาจะไม่ได้รับการจัดสรรวงเงินกู้ยืมจาก กองทุนเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) สำหรับหลักสูตรดังกล่าวด้วย ซึ่งผลที่เกิดขึ้นจะเป็นการลดโอกาสของผู้เรียนในการเข้าศึกษาในหลักสูตรดังกล่าว

๑.๒.๙.๒ ผลกระทบต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อ

สำหรับสถานศึกษาในระดับอุดมศึกษาหากมีหลักสูตรที่ยังอยู่ในระหว่างดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาระดับหลักสูตรไม่แล้วเสร็จ หลักสูตรนั้นจะไม่ได้รับการเผยแพร่บนเว็บไซต์ของ สกอ. ซึ่งจะมีผลทำให้ผู้ปกครองและผู้เรียนเข้าใจผิดว่าหลักสูตรนั้นไม่ผ่านการประกันคุณภาพภายในโดย สกอ. และส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรดังกล่าว

๑.๒.๙.๓ ทำให้สถานศึกษาไม่สามารถเปิดรับนักศึกษาในสาขาวิชาชีพที่ขาดแคลนได้ตามกำหนดเวลา

เนื่องจาก สกอ. กำหนดหลักสูตรที่เป็นวิชาชีพต้องให้องค์กรวิชาชีพรับรองหลักสูตรก่อนการเปิดการเรียนการสอน แต่การดำเนินการที่ผ่านมาพบว่าเกิดความล่าช้าในกระบวนการรับรองหลักสูตรขององค์กรวิชาชีพ เช่น หลักสูตรพยาบาล ทำให้สถานศึกษาไม่สามารถเปิดรับนักศึกษาในสาขาวิชาชีพที่ขาดแคลนได้ตามกำหนดเวลา ส่งผลให้ผู้ที่ต้องการศึกษาในวิชาชีพขาดแคลนถูกตัดโอกาสทางการศึกษา ขณะเดียวกันก็ส่งผลกระทบต่อองค์กร หน่วยงานที่ต้องการบุคลากรทางวิชาชีพเหล่านั้น รวมทั้งการขาดแคลนบุคลากรทางวิชาชีพของประเทศตามมา

๑.๒.๑๐ ความน่าเชื่อถือของผลการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและประเมินคุณภาพการศึกษายานนอก

ตามเจตนารมณ์ของ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓ กำหนดให้การประกันคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพการศึกษายานนอก เป็นไปเพื่อการพัฒนามาตรฐานและคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา โดย สมศ. จะต้องจัดทำข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขไปยังหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อดำเนินการปรับปรุงแก้ไขให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป แต่จากการดำเนินการที่ผ่านมาพบว่ายังไม่มีการนำผลการประเมินของสถานศึกษาไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของชาติตามเจตนารมณ์ของกฎหมายได้อย่างจริงจัง

ระบบการประเมินคุณภาพภายนอกของการศึกษาขั้นพื้นฐานโดย สมศ. ที่ผ่านมา ภายหลังจากที่คณะผู้ประเมินเข้าทำการประเมินโรงเรียนเรียบร้อยแล้วคณะผู้ประเมินจะเป็นคนจัดทำข้อเสนอแนะพร้อมร่างรายงานผลการประเมินคุณภาพภายนอกให้กับสถานศึกษา ภายในเวลาที่กำหนด เพื่อให้สถานศึกษารับรองร่างรายงานผลการประเมินข้อเสนอแนะจากคณะผู้ประเมินก่อน จึงจะสามารถจัดทำรายงานผลการประเมินคุณภาพภายนอกเสนอต่อคณะรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รวมทั้งเผยแพร่รายงานดังกล่าวต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน หากสถานศึกษาไม่รับรองร่างรายงานดังกล่าว สมศ. จะไม่สามารถเสนอรายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกต่อ คณะรัฐมนตรี และ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากกรณีที่สถานศึกษาไม่ยอมรับร่างรายงานผลการประเมินของคณะผู้ประเมินภายนอก ส่งผลให้มีการรายงานผลการประเมินอย่างประนีประนอมเพื่อให้กระบวนการประเมินภายนอกเสร็จสิ้นลงภายในกำหนดระยะเวลา

อีกทั้งรายงานผลการประเมินข้อเสนอแนะส่วนใหญ่มักจะมีเนื้อหากว้างไม่ได้เจาะจงไปที่ประเด็นที่แต่ละโรงเรียนควรพัฒนาโดยตรง ในขณะที่ สมศ. ไม่นำเอาผลประเมินของคณะผู้ประเมินไปวิเคราะห์เพิ่มเติมในภาพรวมเพื่อสร้างคำแนะนำให้แต่ละโรงเรียนในอีกระดับหนึ่ง ระบบการให้คำแนะนำลักษณะนี้ทำให้คุณภาพของคำแนะนำที่แต่ละโรงเรียนจะได้รับมีความแตกต่างกันตามคุณภาพและประสบการณ์ของคณะผู้ประเมิน ซึ่งลงพื้นที่ประเมินโรงเรียนแต่ละแห่งเป็นเวลากำกัฏ

นอกจากนี้จะเห็นได้ว่าในกระบวนการนำผลการประเมินภายนอกไปใช้ประโยชน์ของ สมศ. จะเกิดขึ้นภายในระบบราชการเป็นหลัก โดยถึงแม้ว่าจะมีการนำผลประเมินมานำเสนอต่อสาธารณชนแต่การรายงานดังกล่าวเป็นการรายงานผลการรับรองมาตรฐาน คณะมาตรฐานชีวิต และคะแนนเฉลี่ยในภาพรวมของสถานศึกษา ยกตัวอย่างเช่น มีการรายงานว่า โรงเรียน ก ได้คะแนนตัวชีวิตที่ ๕ ในระดับ ๗.๘ จากคะแนนเต็ม ๑๐ เป็นต้น โดยที่มิได้มีการวิเคราะห์ จัดลำดับ หรือเรียบเรียงเพิ่มเติม เพื่อให้สาธารณชนสามารถตีความหรือเทียบเคียงรายงานผลการประเมินคุณภาพสถานศึกษา ซึ่งทำให้รายงานผลการประเมินดังกล่าวไม่ได้รับความสนใจจากสาธารณชนและการนำไปใช้ประโยชน์ยังอยู่ในวงจำกัด

นอกจากปัญหาหลัก ๆ ของการประกันคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกที่กล่าวมาข้างต้นยังปรากฏปัญหาปลีกย่อยอีกเป็นจำนวนมากที่รายงานฉบับนี้ไม่ลงรายละเอียดทั้งหมด ดังนั้น คณะกรรมการฯ จึงเห็นควรให้มีการปฏิรูประบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในและระบบการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกทุกระดับทั้งระบบ ซึ่งจำเป็นต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินงานตามแผนการปฏิรูปฯ ทั้งนี้หากไม่มีการแก้ไขปัญหาดังกล่าวจะก่อให้เกิดความเสียหายต่าง ๆ ตามมา ดังนี้

๑.๓ ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกรณีมีการดำเนินการการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกต่อไปตามระบบเดิม

๑.๓.๑ การดำเนินการการประกันคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกต่อไปตามระบบเดิมจะไม่ช่วยให้บรรลุจุดมุ่งหมายตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฯ เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยให้ยึดหลัก การศึกษาตลอดชีวิต ให้สังคมมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษา

มาตรา ๒๓ ให้การจัดการศึกษาให้ ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาในเรื่องความรู้และทักษะด้านต่าง ๆ

มาตรา ๒๗ ให้คณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดหลักสูตรขั้นพื้นฐานเพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ

มาตรา ๒๘ ให้หลักสูตรการศึกษาระดับต่าง ๆ ต้องมีลักษณะหลากหลาย ตามความเหมาะสมของแต่ละระดับโดยมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคล ให้มีความสุขสมดุล ทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม

จะเห็นได้ว่า การประกันคุณภาพเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มุ่งเน้นความสำคัญที่ ผู้เรียน และคุณสมบัตินี้ที่พึงประสงค์ต้องวัดผลที่ระดับความคิดของคนไทย เช่น ในเรื่องของจิตสำนึก จิตใจ คุณธรรม ความสมดุล ฯลฯ แต่กระบวนการประกันคุณภาพในปัจจุบันกลับมุ่งเน้นที่การตรวจสอบระบบ

กลไก และเอกสารประกอบกระบวนการบริหารจัดการการศึกษา มากกว่าการตรวจสอบผลลัพธ์ที่ต้องการ คือ คุณสมบัตินักเรียนไทยที่พึงประสงค์

ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาดังกล่าว ก่อให้เกิดภาระงาน เกินความจำเป็น ตัวอย่างเช่น โรงเรียนที่จัดทำโครงการเพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียนในด้านการอาชีพหรือช่วยเหลือชุมชน เช่น โครงการปลูกผัก โครงการอาหารกลางวัน โครงการทำความสะอาดชุมชน ฯลฯ จะไม่ได้รับคะแนนประเมินหากไม่มีแผนงานตามวงจร plan-do-check-act ดังนั้น โรงเรียนจึงต้องจัดเตรียมเอกสารประกอบการจัดทำโครงการต่างๆ ของโรงเรียนทุกโครงการ นอกจากนั้น ในหลายๆ กรณีการจัดทำโครงการยังต้องมีดำเนินการให้ครบวงจรการจัดทำแผนกลยุทธ์ เช่น แผนงานตามระบบ plan-do-check-act เพื่อการปลูกผัก แผนกลยุทธ์การทำความสะอาดชุมชน ฯลฯ

ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาปัจจุบันจึงก่อให้เกิด ภาระงาน ทั้งในด้าน เวลา การจัดเตรียมเอกสารงบประมาณ และทรัพยากรของชาติ โดยไม่สามารถพัฒนาคุณภาพ “คนไทย” ตามจุดมุ่งหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ดังอธิบายในประเด็นปัญหาข้างต้น

๑.๓.๒ ขีดต่อนโยบาย “คืนครูให้นักเรียน” เพราะภาระงานในการดำเนินการประกันคุณภาพทำให้ผู้สอนต้องทิ้งห้องเรียนมาเพื่อเตรียมเอกสารรองรับการประเมิน ซึ่งเป็นการดึงครูออกจากห้องเรียน จากผลสำรวจของสำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน (สสค.) เมื่อปี ๒๕๕๗ พบว่าครูไทยถูกดึงเวลาจากการทำหน้าที่สอน ให้ไปทำกิจกรรมอื่นๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสอน จนส่งผลกระทบต่อเด็กนักเรียน กิจกรรมนอกชั้นเรียนที่ไม่ใช่การสอนที่ครูต้องใช้เวลามากที่สุดได้แก่ การประเมินของหน่วยงานภายนอก ส่วนกิจกรรมที่ครูส่วนใหญ่เห็นว่าส่งผลเสียต่อการเรียนการสอน คือ การประเมินโรงเรียนโดย สสค. หน่วยงานประเมินที่ครูส่วนใหญ่อยากให้มีการปรับปรุงมากที่สุด คือ สสค. โดยเสนอให้ปรับปรุงวิธีการประเมินที่เน้นผลลัพธ์ของเด็กมากกว่าเอกสารและลดภาระการประเมินลง (<http://www.qlf.or.th/Home/Contents/1087>)

๑.๓.๓ เป็นอุปสรรคต่อเป้าหมายของนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” เพราะครูไม่มีเวลาในการจัดเตรียมสื่อหรือชุดการสอนที่เหมาะสมที่จะเพิ่มการเรียนรู้ให้แก่แก่นักเรียน เนื่องจากถูกดึงเวลาจากการทำหน้าที่สอน ให้ไปทำกิจกรรมอื่นๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสอน โดยกิจกรรมนอกชั้นเรียนที่ไม่ใช่การสอนที่ครูต้องใช้เวลามากที่สุดได้แก่ การประเมินของหน่วยงานภายนอก (สสค. ๒๕๕๗) ซึ่งต้องใช้เวลาในการเตรียมเอกสารรองรับการประเมิน จากงานวิจัยขององค์กรเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ สหรัฐอเมริกาในปี ๒๕๕๕ ได้ศึกษาเวลาของครูที่ใช้ในห้องเรียนของ ๕ ประเทศ ได้แก่ เอธิโอเปีย สาธารณรัฐกัวเตมาลา ฮอนดูรัส โมซัมบิก และเนปาล พบว่าเมื่อครูถูกดึงออกนอกห้องเรียนที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสอนไปร้อยละ ๒๐ - ๓๐ จะมีผลต่อการเรียนรู้ของเด็กอย่างมาก โดยมีผลกระทบต่อโอกาสการเรียนรู้ของเด็ก สมรรถนะของเด็กต่อเนื้อหาและผลคะแนนของเด็กลดลงอย่างเห็นได้ชัด จากผลสำรวจของสำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน (สสค.) เมื่อปี ๒๕๕๗ พบว่าภาระงานนอกห้องเรียนที่ดึงเวลาของครูในประเทศไทยออกนอกห้องเรียนสูงถึงร้อยละ ๔๒

๑.๓.๔ ผลการประเมินไม่สะท้อนคุณภาพการศึกษา

ที่ผ่านมาพบว่าผลการประเมินคุณภาพที่พัฒนาขึ้น อาจไม่ได้เกิดจาก การปรับปรุงผลสัมฤทธิ์การเรียนให้ดีขึ้น ผลการประเมินที่ดีขึ้นในการประเมินภายนอกรอบที่ ๒ - ๓ อาจเป็นผลมาจากความเข้าใจที่เพิ่มขึ้นในการจัดเตรียมเอกสารและขั้นตอนการจัดทำโครงการต่างๆ ของสถานศึกษามากกว่าการพัฒนาด้านคุณภาพหรือการสร้างสัมฤทธิ์ผลให้กับการเรียนการสอน ในขณะที่ยังไม่มีรายงานการวิเคราะห์ใดในประเทศไทยที่ยืนยันว่าการ

จัดทำโครงการให้ครบขั้นตอนแผนกลยุทธ์จะทำให้โรงเรียนมีคุณภาพที่ดีขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในแง่ของการสร้างสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษาให้กับนักเรียน (สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ) ๒๕๕๖)

เนื่องจากวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกอ้างอิงจากบันทึกเอกสารเป็นหลัก ผลจากการประกันและการประเมินฯจึงไม่สามารถสะท้อนคุณภาพที่แท้จริงของสถานศึกษาจึงไม่ทำให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

๑.๓.๕ ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกที่ใช้อยู่ในปัจจุบันไม่ทำให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เห็นได้จากผลการจัดอันดับทางการศึกษาจากสถาบันต่างๆ ของโลก เช่น อันดับมหาวิทยาลัยไทย อันดับทักษะความสามารถทางคณิตศาสตร์ และ วิทยาศาสตร์ (PISA) อันดับทักษะความสามารถทางภาษาอังกฤษ (EF EPI) และอันดับคุณธรรมจริยธรรมของประเทศไทยดังแสดงให้เห็นในดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชันโลก เป็นต้น ซึ่งสะท้อนให้เห็นคุณภาพการศึกษาไทยที่ยังคงตกต่ำอย่างต่อเนื่อง

ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามระบบเดิม คณะกรรมการจึงขอเสนอแผนเร่งด่วนในการปฏิรูปการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก ดังนี้

๒. วิธีการปฏิรูป

๒.๑ วิเคราะห์ จัดทำแนวทางเกี่ยวกับเรื่องที่จะปฏิรูป

คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ โดยคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ได้พิจารณาศึกษาเกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในที่ผ่านมาและกำลังดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน โดยมีการระดมความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ศึกษาข้อมูลเอกสาร งานวิจัย การเก็บข้อมูลจากผู้บริหารการศึกษาในทุกระดับการศึกษาทั่วประเทศ เพื่อแก้ไขข้อขัดข้องและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพปัจจุบัน โดยยึดหลักเสรีภาพทางวิชาการและความมีอิสระในการดำเนินการของสถานศึกษา สามารถปฏิบัติโดยไม่ซับซ้อนยุ่งยากหรือเกิดการะงับนานเกินไป สามารถให้ความเชื่อมั่นต่อสาธารณชนได้ในด้านคุณภาพการศึกษา ให้มีระบบที่ชัดเจนและเชื่อมโยงกัน สามารถสรุปแนวทางในการแก้ไขปัญหาเร่งด่วนได้ ดังนี้

๒.๒ แนวทางแก้ไข

๑) ชะลอการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโดยหน่วยงานต้นสังกัดและการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกรอบที่สี่ ออกไป ๒ ปี จนกว่าการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกที่เหมาะสมจะแล้วเสร็จ โดยกำหนดระยะเวลาในการพัฒนาระบบ ๑ ปี และการทดลองระบบอีก ๑ ปี เพื่อยืนยันประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบ ในระหว่างนี้ให้มีการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโดยคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

๒) จัดการประชุมสัมมนาวิชาการและ การประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อรวบรวมแนวคิดจากหน่วยงานที่รับผิดชอบและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ทั้ง สมศ. สกอ. สพฐ. สอศ. สำนักงาน กคน. สข. ผู้บริหารสถานศึกษาทุก

ระดับ ผู้เชี่ยวชาญทางการบริหารการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญทางการประกันคุณภาพการศึกษา ผู้ปฏิบัติ ผู้เรียน ผู้สอน ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องอื่น

๓) ดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและประเมินคุณภาพภายนอกด้วยการวิจัยแบบวิจัยและพัฒนา (Research and Development) เพื่อเก็บข้อมูลจาก หน่วยงานที่รับผิดชอบและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ทั้ง สมศ. สกอ. สพฐ. สอศ. สำนักงาน กศน. สช. ผู้บริหารสถานศึกษาทุกระดับ ผู้เชี่ยวชาญทางการบริหารการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญทางการประกันคุณภาพการศึกษา ผู้ปฏิบัติ ผู้เรียน ผู้สอน ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องอื่น

๔) นำระบบประกันคุณภาพภายในที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้ และเก็บรวบรวมข้อมูล นำมาปรับปรุงและสรุปจัดทำเป็นแนวทาง ขั้นตอนและคู่มือการประกันคุณภาพเพื่อให้สถานศึกษาปฏิบัติ

ผลที่คาดว่าจะได้รับหลังการปฏิรูป

มีระบบการประกันและประเมินคุณภาพการศึกษาที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

ลดภาระงานเอกสารของคณาจารย์ที่เกิดจากการการประกันและประเมินคุณภาพการศึกษา
ครูได้เวลาดูแลผู้เรียนมากขึ้น

ช่วยให้บรรลุเป้าหมายของนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ง่ายขึ้น

ผลการประเมินที่สะท้อนคุณภาพการศึกษาได้ตามจริง

ผลการประเมินสามารถนำไปใช้เพื่อการพัฒนามาตรฐานและคุณภาพการศึกษาไทย

๓. กำหนดเวลาการปฏิรูป

๓.๑ ระยะที่ ๑ เดือนที่ ๑

๑) ชะลอการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโดยหน่วยงานต้นสังกัด และการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกที่สี่

๒) ศึกษาระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกที่ใช้งานในประเทศ และต่างประเทศ

๓.๒ ระยะที่ ๒ เดือนที่ ๒ - ๓

- จัดประชุมสัมมนาวิชาการ ประชุมเชิงปฏิบัติการ และดำเนินงานวิจัย

๓.๓ ระยะที่ ๓ เดือนที่ ๔ - ๖

- พัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและระบบการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก

๓.๔ ระยะที่ ๔ เดือนที่ ๗ - ๑๐

- ทดลองใช้และปรับปรุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและระบบการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกในสถานศึกษานำร่อง

๓.๕ ระยะที่ ๕ เดือนที่ ๑๑ - ๒๒

- ทดสอบระบบจริงและประเมินผลระบบ

- ๓.๖ ระยะที่ ๒ เดือนที่ ๒๓ - ๒๔
- ปรับปรุงหรือแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๔. แหล่งที่มาของงบประมาณ (กรณีที่ต้องใช้งบประมาณ)

- กระทรวงศึกษาธิการ

๕. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

- ๑) คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.)
- ๒) คณะรัฐมนตรี (ครม.)
- ๓) คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ และคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปมาตรฐานการประกันและประเมินคุณภาพการศึกษา (สปท.)
- ๔) สภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.)
- ๕) กระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.)
 - สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ.)
 - สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.)
 - สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.)
 - สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)
 - สำนักงานส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.)
 - สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (สำนักงาน กศน.)
- ๖) สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.)
- ๗) หน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๖. ข้อเสนอแนะ

๑. เพื่อให้การปฏิรูปเร่งด่วนสามารถบรรลุผลสำเร็จได้ตามแผนที่เสนอ คณะกรรมการเสนอแนะให้มีการชะลอการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโดยหน่วยงานต้นสังกัด และการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกออกไป ๒ ปี สำหรับทุกระดับและทุกประเภทการศึกษา จนกว่าจะมีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

๒. เพื่อเป็นการประกันคุณภาพการศึกษา ในระหว่างที่รอการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโดยหน่วยงานต้นสังกัด และการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกจาก สมศ. ให้สถานศึกษาดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาโดยคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

๗. ร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ (ถ้ามี)

- แก้ไขพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓ ที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก เพื่อขอชะลอการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโดยหน่วยงานต้นสังกัด และการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกออกไป ๒ ปี สำหรับทุกระดับและทุกประเภทการศึกษาโดยทันที

คณะกรรมการฯ จึงขอเสนอรายงานเรื่อง “แผนปฏิรูปเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหากับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก” เพื่อให้สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศได้โปรดพิจารณา หากสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเห็นชอบด้วยขอได้โปรดส่งรายงานไปยังคณะรัฐมนตรี (หรือองค์กร/หน่วยงาน ตามข้อบังคับฯ ข้อ ๘๙) เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

(นายวินัย ตะหุลัน)

เลขานุการกรรมการฯ

รายงานของคณะกรรมการวิชาการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา

เรื่อง “แผนปฏิรูปเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก”

เรื่อง	แผนการปฏิรูป	วิธีการปฏิรูป	กำหนดเวลา การปฏิรูป	แหล่งที่มา ของ งบประมาณ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	ข้อเสนอแนะ	ร่างพ.ร.บ. หรือร่าง พ.ร.บ. (ถ้ามี)
- แผนปฏิรูปเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก	- แผนปฏิรูปเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหาคือปัญหาเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก	๑. ขอลอการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโดยหน่วยงานต้นสังกัดและการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกที่สี่ ออกไป ๒ ปี จนกว่าการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกที่เหมาะสมจะแล้วเสร็จ ๒. จัดการประชุมสัมมนาวิชาการและการประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อรวบรวมแนวคิดจากหน่วยงานที่รับผิดชอบและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ๓. ดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและประเมินคุณภาพภายนอกด้วยการวิจัยแบบวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ๔. นำระบบประกันคุณภาพภายในที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้ และเก็บรวบรวมข้อมูล นำมาปรับปรุงและสรุป จัดทำเป็นแนวทาง ขั้นตอนและคู่มือการประกันคุณภาพเพื่อให้สถานศึกษาปฏิบัติ	ระยะที่ ๑ เดือนที่ ๑ ๑) ขอลอการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโดยหน่วยงานต้นสังกัด และการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกที่สี่ ระยะที่ ๒ เดือนที่ ๒ - ๓ ๒) ศึกษากรอบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ระยะที่ ๓ เดือนที่ ๔ - ๖ - จัดประชุมสัมมนาวิชาการ ประชุมเชิงปฏิบัติการ และดำเนินงานวิจัย - พัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ระยะที่ ๔ เดือนที่ ๗ - ๑๐ - ทดลองใช้และปรับปรุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ระยะที่ ๕ เดือนที่ ๑๑ - ๑๒ - ทดสอบระบบจริงและประเมินผลระบบ ระยะที่ ๖ เดือนที่ ๑๓ - ๑๔ - ปรับปรุงหรือแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	กระทรวง ศึกษาธิการ	๑) คสช. ๒) ครม. ๓) สปท. ๔) สนช. ๕) ศธ. ได้แก่ สกศ. สกอ. สอศ. สพฐ. สช. สำนักงาน กศน. ๖) สมศ. ๗) หน่วยงาน อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง	๑. เพื่อให้การปฏิรูปเร่งด่วนสามารถบรรลุผลสำเร็จได้ตามแผนที่เสนอ คณะกรรมการวิชาการเสนอแนะให้มีการขอลอการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโดยหน่วยงานต้นสังกัด และการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกออกใบ ๒ ปีสำหรับทุกระดับและทุกประเภทการศึกษา จนกว่าจะมีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ๒. ในระหว่างรอ ๒ ปีให้สถานศึกษาดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา โดยคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	- แก้ไข พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓ ที่ เกี่ยวกับการกักกันคุณภาพการศึกษา เพื่อขอลอการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโดยหน่วยงานต้นสังกัด และการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกออกไป ๒ ปีสำหรับทุกระดับและทุกประเภทการศึกษา โดยทันที